

Konsekvenser ved halvering/stop for brugen af sprøjtemidler på kommunens arealer

INDHOLD

1. Baggrund	1
2. Sammenfatning	2
2.1. Halvering af forbruget	2
2.2. Stop for brugen af sprøjtemidler	2
3. Konsekvenser ved halvering af forbruget af sprøjtemidler	4
4. Konsekvenser ved et stop for brug af sprøjtemidler	5
4.1. Arbejdsmiljø	5
4.2. Økonomi / serviceniveau	6
4.3. Samfundsmæssigt	7
4.4. Natur- og miljømæssige konsekvenser	7
5. Ideer til at holde forbruget af sprøjtemidler nede	8
5.1. Kommunikation omkring sprøjtepolitik	9
5.2. Kontraktstyring	10
5.3. Erfaringsudveksling	10
6. Referencer	10

TEKNIK OG MILJØ

Center for Miljø og Energi
Aarhus Kommune

Vandmiljø og Landbrug

Grøndalsvej 1, Postboks 4049
8260 Viby J
Telefon: 89 40 27 55
Direkte telefon: 89 40 64 37

Sagsnr: 13/046774

E-mail:
vandmiljo@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
gian@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Sagsbehandler:
Gitte Normand Andersen

1. Baggrund

På møde i Teknisk Udvalg d. 9. december 2013 orienterede Teknik og Miljø om forbruget af sprøjtemidler på kommunens arealer i perioden 2000-2012.

I denne forbindelse blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en redegørelse for konsekvenserne ved:

- en halvering af brugen af sprøjtemidler
- et fuldstændigt stop for brugen af sprøjtemidler

som grundlag for en politisk stillingtagen til, om der ønskes sat konkrete mål for det fremtidige forbrug.

Redegørelsen, der fremlægges med dette notat, er udarbejdet af en projektgruppe nedsat på tværs af alle kommunens magistratsafdelinger.

11. marts 2014
Side 2 af 14

De beslutninger, som Byrådet tidligere har truffet om brugen af sprøjtemidler på kommunens arealer, fremgår af bilag 1.

2. Sammenfatning

I perioden fra 2003 til 2013¹ har Aarhus Kommune anvendt mellem 78 og 235 kg sprøjtemidler²/år til bekæmpelse af ukrudt på egne arealer. Dette skal holdes op mod, at der som et groft overslag anvendes 25-30 tons sprøjtemidler/år på konventionelt drevet landbrugsjord i Aarhus Kommune /1/.

2.1. Halvering af forbruget

I perioden fra 2010 til 2013 er det lykkedes at reducere forbruget af sprøjtemidler på kommunens arealer til under halvdelen ved at holde fokus på opgaven, og gennemføre en række relativt enkle tiltag ift. veje, planteskolen AMC Nord, og bekæmpelsen af Flyvehavre. Det vurderes, at der stadig vil være en del at hente ved at holde fokus på sprøjtemetoderne, og f.eks. anvende punktsprøjtning i stedet for bredsprøjtning.

2.2. Stop for brugen af sprøjtemidler

Et fuldstændigt stop for brugen af sprøjtemidler vil have:

- negative konsekvenser for arbejdsmiljøet (stress / risiko for trafikulykker ved arbejde i tæt trafikerede områder, brand- / eksplosionsfare ved brug af gas, samt risiko for allergiske reaktioner ved bekæmpelse af Bjørneklo).
- økonomiske konsekvenser (et groft skøn giver en merudgift på 1 - 2 millioner kr./år til renholdelse af veje, og en reduktion i kommunens forpagtningsindtægt på ca. 125.000 kr./år, hvis der ikke må sprøjtes mod Flyvehavre).
- konsekvenser for beskæftigelsesprojektet Planteskole AMC Nord, der vurderer, at skolen må lukke, hvis den ikke må anvende sprøjtemidler. Det betyder, at 400-600 personer, der hvert år er i beskæftigelse/revalidering, vil stå uden job, og at planteskolen mister en omsætning på ca. 4 millioner om året.

¹ Der ligger endnu ikke en opgørelse for anvendelsen af sprøjtemidler på kommunens arealer i 2014.

² Opgjort som kg aktivt stof

- risiko for, at bestanden af Bjørneklo om få år vil have genvundet sin tidligere store udbredelse i kommunen, og at den hidtidige indsats dermed vil være spildt.

11. marts 2014
Side 3 af 14

Samtidig vil der være en række positive miljømæssige effekter ved en fuldstændig udfasning af anvendelsen af sprøjtemidler, som f.eks. større biodiversitet, renere grundvand/drikkevand og bedre vandmiljø i søer og åer.

På denne baggrund vurderes indsatsen med at kompensere for brugen af sprøjtemidler ved at opkøbe arealer i drikkevandsområderne, og forpagte dem ud på vilkår om ikke at anvende sprøjtemidler, fortsat at være en rigtig god løsning³.

Det anbefales, at der samtidig igangsættes en række initiativer, som hjælp til fortsat at reducere anvendelsen af sprøjtemidler på kommunens arealer, f.eks:

- undersøgelse/afprøvning af alternative metoder til ukrudtsbekæmpelse, f.eks. Spuma og forbedrede sprøjtemetoder.
- nærmere undersøgelse af, hvordan det lykkes nogle af vores magistratsafdelinger, at holde sig på et 0-forbrug (f.eks. MSO).
- opbygning af en hjemmeside, hvor oplysninger om kommunens anvendelse af sprøjtemidler samles ét sted (retningslinjer/politikker for både offentlige og private arealer, resultat af den årlige indberetning for de offentlige arealer, oplysninger om dispensationer, erfaringer fra magistratsafdelinger der i dag har et 0-forbrug, ideer til alternativ bekæmpelse mm.).
- at holde fokus på at få ensartet udbuds- og kontraktmateriale om grønne drifts- og anlægsarbejder på tværs af magistratsafdelingerne.
- at samle oplysninger om kommunale bygninger hvor der er registreret brug af sprøjtemidler i ét system, hvor det også angives, hvem der har ansvaret for den grønne pleje (de kontraktansvarlige). Det kunne f.eks. være i Ejendommens management system "Caretaker".

³ I perioden 2003-2013 har kommunen opkøbt 560 ha jord, der anvendes til skovrejsning, eller bortforpagtes på vilkår om ikke at anvende sprøjtemidler. Dette giver et mindre forbrug af sprøjtemidler på ca. 840 kg/år, i forhold til at drive jorden som konventionelt landbrug. Samlet set er der således gennem de sidste 10 år opnået en miljømæssig gevinst svarende til et mindre forbrug af sprøjtemidler på ca. 600 kg, på de kommunalt ejede arealer /1/.

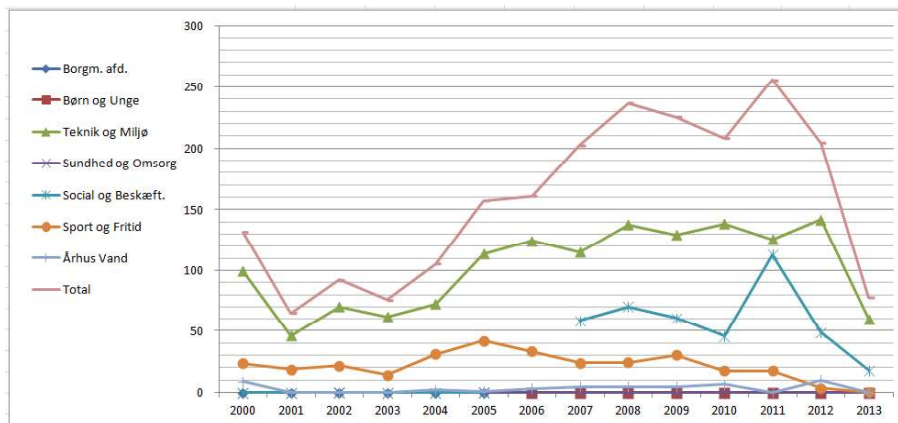
11. marts 2014
Side 4 af 14

- Styrkelse af vidensdeling / erfaringsudveksling både internt i kommunen (på tværs af magistratsafdelingerne) og eksternt (med andre kommuner).
- Indberetning af kommunens forbrug, og igangsatte tiltag til Byrådet én gang om året.

Igangsætning af disse initiativer kræver, at der afsættes ressourcer (timer) til opgaven. Samlet set vurderes det at der skal bruges ca. 1/2 årsværk indtil hjemmesiden og evt. "Caretaker" er oppe at stå, og herefter ca. 1/4 årsværk til at holde systemerne ved lige, undersøge/afprøve alternative bekæmpelsesmetoder, og erfaringsudveksle både internt og eksternt.

3. Konsekvenser ved halvering af forbruget af sprøjtemidler

I figur 1 ses den anvendte mængde af sprøjtemidler (kg aktivt stof) i perioden 2000 til 2013, fordelt på de 6 magistratsafdelinger og Aarhus Vand A/S.

Figur 1. Anvendte mængder af sprøjtemidler (kg aktivt stof) i perioden 2000 til 2013 på kommunalt ejede arealer i Aarhus Kommune.

I 2013 er forbruget af sprøjtemidler (kg aktivt stof) opgjort til ca. 78 kg, hvilket er en kraftig reduktion i forhold til hvad der er brugt de foregående år. Dette skal holdes op mod, at der som et groft overslag anvendes 25-30 tons sprøjtemidler/år på konventionelt drevet landbrugsjord i Aarhus Kommune /1/.

I forhold til perioden 2010-2012, hvor der gennemsnitligt er anvendt ca. 223 kg. aktivt stof/år på kommunens arealer, er forbruget således mere end halveret i 2013.

Reduktionen skal primært findes i:

- et mindre forbrug ved MSB (Planteskolen AMC, Nord). Der blev i 2012 lagt asfalt på alle grusveje, hvorved ukrudtet kan holdes nede med en gasbrænder.
- Et mindre forbrug ved MTM (Center for Byens Anvendelse, tidligere Trafik og Veje), der har haft øget fokus på de entreprenører, der renholder arealerne (kontraktstyring).
- Et mindre forbrug til bekæmpelse af Flyvehavre, der skyldes en mere restriktiv tilgang til meddelelse af dispensationer.

11. marts 2014
Side 5 af 14

Det er således med ret enkle tilpasninger lykkedes at reducere forbruget til under halvdelen indenfor det eksisterende budget, og der er fortsat fokus på at holde forbruget nede i alle magistratsafdelinger, ikke mindst fordi sprøjtemidlerne er dyre.

4. Konsekvenser ved et stop for brug af sprøjtemidler

I 2003 traf Byrådet beslutning om, at der - uden at gennemføre et totalt sprøjtestop på kommunalt ejede arealer - skulle gøres en indsats for at sikre en miljømæssig gevinst af mindst samme størrelse ved en reduktion af sprøjtemiddelanvendelsen i drikkevandsområder. Dette gennemføres i praksis ved, at arealer, der opkøbes af kommunen, bortforpagtes på vilkår om ikke at anvende sprøjtemidler, eller ved at der rejses skov, som beskrevet i bilag 1.

Samtidig viser Miljøstyrelsens undersøgelse af pesticidforbruget på offentlige arealer i 2010 /1/, at der er andre kommuner, som vi normalt sammenligner os med, der formår at holde forbruget af sprøjtemidler på 0. Det gælder f.eks. Odense, Aalborg og København.

I det følgende gøres der rede for de konsekvenser, som den tværkommunale arbejdsgruppe har vurderet, at et stop for anvendelsen af sprøjtemidler kan få for Aarhus Kommune.

4.1. Arbejdsmiljø

Et alternativ til at anvende sprøjtemidler kan være at luge mekanisk eller anvende gasbrænder. Dette kan dog have nogle konsekvenser ift. arbejdsmiljø, f.eks.:

- brandfare ved anvendelse af gasbrænder (der er eksempler på, at der er blevet antændt brand i bygninger).
- eksplosionsrisiko hvis man glemmer at lukke for gasflasken (der er eksempler på at det har været tæt på at gå galt).
- Øget stress for medarbejdere, der går i tæt trafikerede områder (f.eks. midterrabatter, kantsten og helleanlæg)

11. marts 2014
Side 6 af 14

- øget risiko for trafikulykker (det er farligt at arbejde på de store veje, ikke mindst i midterrabatterne).
- risiko for allergiske reaktioner / kronisk eksem for medarbejdere, der udfører arbejdet med opgravning af Bjørneklo

Dette skal holdes op mod den risiko der er, ved uheldsmæssig håndtering af sprøjtemidler, der i værste fald kan give både akutte forgiftninger, og langtidseffekter som reproduktionsskader og cancer. Denne risiko vurderes dog at være meget lille, da alle medarbejdere skal have certifikat for at bruge sprøjtemidlerne.

Der findes også alternative bekæmpelsesmetoder, som bør undersøges nærmere. F.eks. anvendelsen af Spuma, der er en termisk metode, som ikke giver arbejdsmiljømæssige gener. Metoden anvendes bl.a. af Odense og København til renholdelse af vejarealer, og er en del af svaret på, hvordan disse kommuner formår at holde forbruget af sprøjtemidler på 0. Der er også fototekniske metoder, som bl.a. anvendes af Banedanmark til at detektere ukrudt og sprøjte specifikt ("WeedEye").

4.2. Økonomi / serviceniveau

Hvis ukrudtet skal fjernes mekanisk (f.eks. ved gasbrænding) vil det betyde at:

- det vil være dyrere at holde veje og andre belægningsfri for ukrudt, eller det skal kunne accepteres at befæstede arealer bliver grønne, og at levetiden af belægningsfri forkortes. Udgiften til bekæmpelse på vejene er i øjeblikket 250.000 kr./år i midtbyen og 900.000 kr. udenfor midtbyen. Disse beløb forventes at stige til 1 million kr./år i midtbyen og 2,5-3,5 millioner kr./år udenfor midtbyen, såfremt brugen af sprøjtemidler stoppes helt.
- Planteskolen AMC Nord vurderer, at den på kort sigt vil skulle stoppe salget af planter pga. statens planteavlkontrol, og på længere sigt vil skulle lukke helt (se også afsnit 4.3), hvis der ikke anvendes sprøjtemidler. I dag omsætter planteskolen for ca. 4 millioner om året.
- der ikke længere må sprøjtes mod Flyvehavre, hvilket vurderes at resultere i en lavere forpagtningsindtægt til kommunen på ca. 125.000 kr./år på 5 års sigt.
- bestanden af Bjørneklo om ganske få år vil have genvundet sin tidligere store udbredelse i kommunen, og hele indsatsen gennem 10 år til bekæmpelsen vil være spildt (se også afsnit 4.4.1).

11. marts 2014
Side 7 af 14

- der kan være problemer med buskrydning tæt på bygninger, hvor facader nemt kan blive beskadiget/ødelagt ved mekanisk rensning. Dette er vanskeligt at prissætte.
- Risiko for at sætte ild til bygninger, når der brændes tæt op af disse, hvilket igen kan give store økonomiske konsekvenser.

Det bør samtidig nævnes, at der er flere magistratsafdelinger i Aarhus, der formår at holde et 0-forbrug/være meget tæt på et 0-forbrug indenfor det eksisterende budget. Det gælder f.eks. Sundhed og Omsorg, Børn og Unge samt Kultur og Borgerservice. Der er dog fra disse magistrater et ønske om at kunne sprøjte på "vanskelige steder" – f.eks. under ramper.

Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg har også erfaring med, at det kan være billigere at bekæmpe ukrudtet mekanisk end at sprøjte. Der ligger ingen økonomiopgørelse for dette, og heller ingen konkret vurdering af hvad det betyder for serviceniveauet (hvor meget grønnere arealerne bliver), men det er værd at undersøge nærmere, for at lære af de gode eksempler.

4.3. Samfundsmæssigt

Såfremt der gennemføres et fuldstændigt stop for brugen af sprøjtemidler vurderer Planteskolen AMC Nord, at skolen er nødt til at dreje nøglen om. Dette vil betyde at de 400-600 personer, der hvert år er i beskæftigelse / revalidering (svarende til 80 stillinger), og de 5 fastansatte på planteskolen, vil stå uden job.

Samtidig har en stor del af kommunens borgere fokus på, at der ikke bør sprøjtes. De holder således godt øje, og reagerer / ringer ind og giver udtryk for stor utilfredshed og undren, hvis de ser der bliver sprøjtet på kommunens veje eller grønne arealer.

4.4. Natur- og miljømæssige konsekvenser

Ophør eller reduceret brug af pesticider har generelt positive miljømæssige konsekvenser i form af større biodiversitet, renere grundvand/drikkevand og bedre vandmiljø i søer og åer.

4.5. Bekæmpelse af invasive arter

Invasive arter som Bjørneklo, Pileurt og Hybenrose kan på kort tid kan overtage store naturområder og omdanne dem til meget ensartede bevoksninger. Det er derfor vigtigt at bekæmpe disse arter for at sikre biodiversiteten.

4.5.1. Bjørneklo

I 2006 vedtog Byrådet en indsatsplan til bekæmpelse af Bjørneklo. I starten foregik bekæmpelsen primært ved punktsprøjtning, som blev udført af 3-4

uddannede medarbejdere. Det årlige forbrug af sprøjtemidler lå på dette tidspunkt på ca. 50 kg.

11. marts 2014
Side 8 af 14

Efter knap 10 års succesrig bekæmpelse har indsatsen kunnet nedsættes ligesom forbruget af sprøjtemidler er reduceret til 10 kg/år. Mange steder er der nu så langt mellem de enkelte planter, at manuel bekæmpelse i form af rodstikning med spade og kapning af blomsterstande er realistisk.

Der har været afprøvet flere forskellige bekæmpelsesmidler og –metoder, herunder det hvidløgsbaserede bekæmpelsesmiddel VegaNo og nedsvidningsmetoden Spuma. Det har dog vist sig, at det alene er sprøjtemidler (Round-up/Glyfonova), der effektivt kan bekæmpe planten ved den første behandling.

Aarhus Kommunes indsats til bekæmpelse af Bjørneklo udløber i 2015. Herefter vil indsatsen skulle koncentreres om at bevare kontrollen med Bjørneklo og eventuelt bekæmpe andre invasive arter som f.eks. Japansk pileurt. Forbruget af sprøjtemidler til bekæmpelse af de invasive arter forventes fortsat at kunne reduceres.

4.5.2. Flyvehavre

Aarhus kommune ejer i alt ca. 1.240 ha landbrugsjord. Heraf dyrkes 820 ha med afgrøder i omdrift, mens de resterende arealer ligger som græsarealer, skov, lavskov og udyrkede landbrugsarealer.

Det er et vilkår i forpagtningskontrakterne, at arealerne dyrkes uden anvendelse af sprøjtemidler. I enkeltstående tilfælde kan der dog gives dispensation til bekæmpelse af Flyvehavre, der er en lovpligtig opgave. En evt. dispensation gives ikke til hele marker, men kun til mindre områder, hvor det året i forvejen er dokumenteret, at der er et behov for bekæmpelse.

Det gennemsnitlige årlige forbrug har i perioden 2010-13 været 14 kg aktivstof fordelt på i gennemsnit 98 ha pr. år. Det vurderes, at et total ophør med brug af sprøjtemidler på Aarhus Kommunes landbrugsarealer vil resultere i en lavere forpagtningsindtægt til kommunen på ca. kr. 125.000 pr. år på 5-års sigt.

5. Ideer til at holde forbruget af sprøjtemidler nede

Sundhed og Omsorg, Børn og Unge samt Borgmesterens Afdeling anvender ikke sprøjtemidler i dag, mens Kultur og Borgerservice kun anvender meget lidt (ved Møllerup Golfbane og Hovedbiblioteket). Der bør undersøges nærmere, hvad disse Magistratsafdelinger gør i praksis, og hvad det har af betydning for økonomi og serviceniveau (hvor meget grønnere bliver arealerne?) for at lære af de gode eksempler

Der kan også med fordel arbejdes videre på at få større erfaring med alternative bekæmpelsesmetoder som Spuma og forbedrede sprøjtemetoder.

11. marts 2014
Side 9 af 14

Herudover er kommunikationen omkring sprøjtepolitikken meget vigtig i forhold til at holde forbruget nede. Dette ses ikke mindst ved, at det faktisk er lykkedes at halvere forbruget i 2013, ved at holde fokus på opgaven, og gennemføre få og ret enkle tilpasninger (jf. afsnit 3).

I afsnit 5.1. og 5.2. gives forslag til, hvordan dette kan gribes an.

5.1. Kommunikation omkring sprøjtepolitik

Der er usikkerhed om hvor og hvordan der søges dispensation, hvis det ønskes at anvende sprøjtemidler. Der er også tvivl om de politiske beslutninger på området, og hvordan de interne regler for kommunen i det hele taget er.

Det vil være hensigtsmæssigt at få oplysningerne samlet et sted, f.eks. på en hjemmeside. Her kan der også være ideer til alternativ bekæmpelse, relevante kontaktpersoner mv., som kan være til gavn og oplysning både for kommunens borgerne og medarbejdere.

Det vil også være godt for vores "folk i felten", at kunne referere til en hjemmeside, når de bliver mødt med "forulepende spørgsmål" i felten, hvilket der desværre er eksempler på.

En hjemmeside kan således bygges op om:

- Kommunikation/retningslinjer om Aarhus Kommunes sprøjtepolitik (på både offentlige og private arealer)
- Resultater af den årlige indberetning af forbruget af sprøjtemidler på kommunens arealer
- Oplysninger om evt. dispensationer (herunder bekæmpelse af Bjørneklo og Flyvehavre).
- Gode ideer til alternativ bekæmpelse, som f.eks. hvidløgsmidler, eddike eller Spuma (termisk bekæmpelse).

Det er vigtigt at en sådan hjemmeside er simpel, overskuelig og nem at forstå.

En anden mulighed er, at samle alle bygningsoplysninger - herunder oplysninger om forbrug af sprøjtemidler - i Ejendommens management system kaldet "Caretaker", der pt. er under udvikling.

Der vil herved kunne opnås mulighed for at trække forskellige rapporter, om f.eks:

- alle kommunens ejendomme, hvor der er registreret brug af sprøjtemidler
- oversigt over hvem der har ansvaret for pleje af grønne arealer for en given bygningsmasse.

11. marts 2014
Side 10 af 14

Der kan så tages fat i de kontraktansvarlige for at sikre at budskabet om ikke at sprøjte når "helt ud i krogene". Skanderborg Kommune har ansat en seni-orjobber, der når ud til alle de kontraktansvarlige (pedeller, viceværter mv.), og det viser sig, at ca. hver 5. af de kontakter har et forbrug, fordi de ikke er opmærksomme på, at der ikke må anvendes sprøjtemidler. Denne ordning kan evt. overføres til Aarhus.

Opbygningen af en hjemmeside, og implementeringen af oplysninger om forbrug af sprøjtemidler i Caretaker kræver, at der afsættes ressourcer (timer) til opgaven. Samlet set vurderes det at der skal bruges ca. 1/2 årsværk til at få systemerne op og stå, og herefter ca. 1/4 årsværk til at drive dem og holde fokus på opgaven (undersøge/afprøve alternative bekæmpelsesmetoder, og erfaringsudveksle både internt og eksternt.)

5.2. Kontraktstyring

Der bør sigtes mod at få ensartet nye grønne udbud på tværs af Magistratsafdelingerne, herunder at få udarbejdet en "fælles frase", der kan anvendes i kommunens kontrakter, så der fremgår ens uanset hvad magistratsafdeling kontakten indgås med.

Der er herudover brug for retningslinjer, der kan fremlægges for rådgiver, når de skal give bud på anlægsopgaver. Herunder en vurdering af hvordan æstetikken vejes ift. driften, og hvad det betyder rent økonomisk. Dette gælder også for grønne arealer, der etableres til lokal anvendelse af regnvand.

5.3. Erfaringsudveksling

For at holde fokus på minimering af forbruget af sprøjtemidler og for at udveksle erfaringer vil projektgruppen mødes en til to gange om året på tværs af magistratsafdelingerne. Der vil også blive holdt fokus på erfaringsudvekslinger med andre kommuner – ikke mindst de kommuner der i dag har et meget lavt forbrug.

6. Referencer

/1/ MTM, Notat af 4. december 2013. Orientering om anvendelsen af sprøjtemidler på Aarhus Kommunes arealer.

/2/ Miljøministeriet, Miljøprojekt nr. 1399, 2011. Undersøgelse af pesticidforbruget på offentlige arealer i 2010. Carsten Ellegaard, Nis Vilhelm Benn og Jesper Kjølholt, COWI.

Bilag 1. Redegørelse for Byrådsbeslutninger om brugen af sprøjtemidler på kommunens arealer.

11. marts 2014
Side 11 af 14

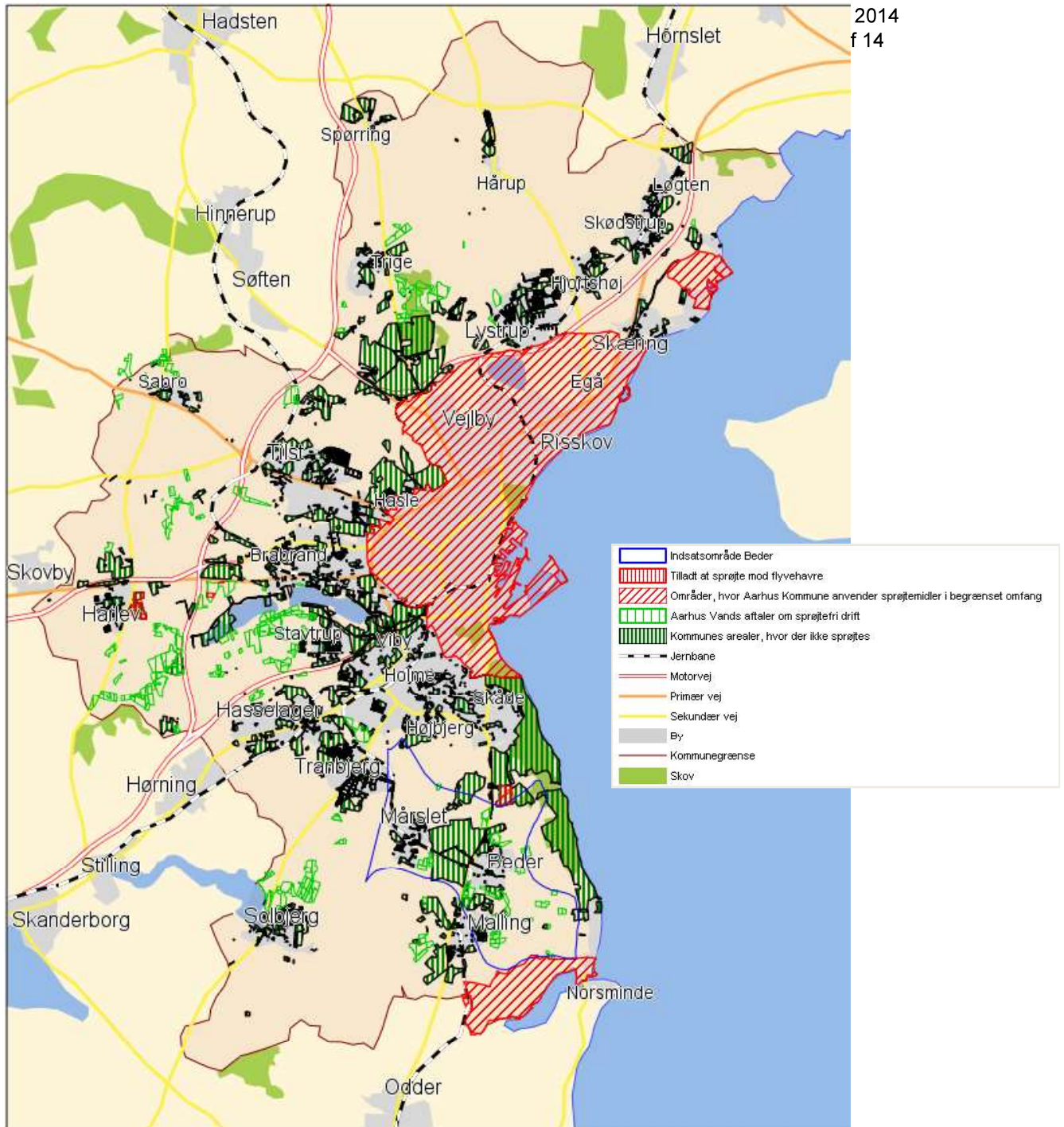
I 1997 vedtog Byrådet et stop for anvendelse af sprøjtemidler på den del af kommunens arealer, der er beliggende i områder med drikkevandsinteresser. Der blev ved samme lejlighed nedsat et tværmagistatsligt udvalg, der én gang om året skulle indberette kommunens pesticidforbrug til Byrådet, og herunder gøre rede for evt. meddelte dispensationer og konsekvenser ved sprøjtestoppet.

I 2003 traf Byrådet beslutning om, at der i stedet for at gennemføre et totalt sprøjtestop på kommunalt ejede arealer, skulle gøres en indsats for at sikre en miljømæssig gevinst af mindst samme størrelse, gennem en reduktion af sprøjtemiddelanvendelsen i drikkevandsområder. Dette gennemføres i praksis ved, at arealer der opkøbes af kommunen, bortforpagtes på vilkår om ikke at anvende sprøjtemidler, eller ved at der rejses skov.

Dette har resulteret i, at Aarhus Kommune i perioden fra 2002-2012 har opkøbt jord, så der i dag drives 1.240 ha. kommunalt ejet jord uden brug af sprøjtemidler. Ca. 90 ha af dette areal er lagt ud til skov, mens den største del af de øvrige arealer på sigt forventes anvendt til byudvikling. Hertil kommer ca. 1.000 ha, hvor Aarhus Vand A/S har indgået dyrkningsaftaler om sprøjtefri drift.

For hver hektar landbrugsjord, der omlægges til sprøjtefri drift, regnes en besparelse på 1,5 kg aktivt stof/år. Det betyder, at belastningen med sprøjtemidler samlet set for de 2.240 ha. er reduceret med 3.360 kg aktivt stof. De sparede mængder sprøjtemidler overstiger således det aktuelle kommunale forbrug i 2013 med en faktor ca. 40.

På figur 1 ses et kort over de arealer, hvor Aarhus Kommune anvender sprøjtemidler i begrænset omfang. Udenfor disse områder anvendes der ikke sprøjtemidler på kommunens arealer, med mindre der er meddelt dispensation.

Figur 1. Områder hvor Aarhus Kommune anvender sprøjtemidler i begrænset omfang er vist med rød skravering. Udenfor disse områder anvendes der ikke sprøjtemidler på kommunens arealer (se også Aarhus Kommunes hjemmeside):

BILAG 2. Tidligere beslutninger.

11. marts 2014
Side 13 af 14

- Januar 1997: Århus Byråd nedsætter en tværmagistratslig arbejdsgruppe til belysning af mulige konsekvenser af et eventuelt stop for brug af sprøjtegifte.
- Juni 1997: Rapport: "Stop for brug af sprøjtegifte i Århus Kommune"
- 26. november 1997: Byrådsbeslutning om at indføre stop for brug af sprøjtegifte på alle kommunale arealer med vandindvindingsinteresser med virkning fra 1. januar 1998 og om gennemførelse af en informationskampagne rettet mod øvrige lodsejere om stop for brug af sprøjtemidler.
- Budgetforliget i 1998: Etablering af en pesticidkonsulentfunktion ved Naturforvaltningen, som stoppede 1. april 2002.
 - 7. juni 2000: Byrådsbeslutning om bl.a.:
 - at der ved indgåelse af nye lejeaftaler på kommunal ejendom indføres en klausul om, at kemiske plantebeskyttelsesmidler ikke må anvendes på arealet
 - at ledige landbrugsarealer bortforpagtes til økologisk drift/sprøjteforbud, når arealet er beliggende i drikkevandsområde
 - at formandskabet for den tværmagistratslige arbejdsgruppe og dermed afrapporteringspligten overdrages til Magistratens 2. Afdeling. Dispensationsansøgninger behandles fortsat i Magistratens 5. Afdeling.
- 7. februar 2001: Byrådsbeslutning om at opsamle og afrapportere de erfaringer, der er gjort i Århus kommune med pesticidfri pleje og vedligeholdelse.
- 5. februar 2003: Byrådsbeslutning om at fortsætte i år 2003 med den hidtidige sprøjtepolitik for at give den nødvendige tid til opstilling af handlingsplaner til indfasning af det totale sprøjteforbud pr. 1. januar 2007.
- 24. september 2003: Byrådsbeslutning om at fortsætte med den hidtidige sprøjtepolitik mod en reduktion af pesticidforbruget på mindst 200 kg i områder med drikkevandsindvindingsinteresser. Den samlede pesticidbelastning inden for Århus kommunes grænser skal altså uanset den fortsatte

mulighed for at sprøjte i områder med begrænsede drikkevandsinteresser nedbringes med mindst 200 kg aktivt stof - eller mindst ca. 2 gange det forbrug, kommunen havde i alt i 2002.

- 6. oktober 2004: Byrådsbeslutning om samtidig orientering om kompensationsforanstaltninger.
- 4. maj 2005: Byrådet tager "Orientering om anvendelse af sprøjtegifte i Århus Kommune i 2004" til efterretning.
- Budgetforliget i 2006: Det grønne regnskab spares væk.

11. marts 2014
Side 14 af 14